

Her yıl 50 milyarımızı götürüyorlar

Tarihimizi yatlar kaçırıyor

• Soner GÜREL • ANKARA

Kaçakçılık İstihbarat Daire Başkanlığı yetkilileri, tarihi eser kaçakçılığının Kapıkule, İpsala kapılarından ya da yatlarla yapıldığını açıkladılar

Sportif faaliyetler adı altında dalış yapan bazı kişilerin sualtı eserlerini kaçırdıkları belirtildi. Tarih kaçakçılığını önlemeye yönelik yeni tedbirler arasında, kaçakçıları ihbar edenin ödüllendirilmesi de yer alıyor

EMNİYET Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve İstihbarat Daire Başkanlığı ile Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, tarihi eser kaçakçılığının Kapıkule ve İpsala gümrük kapıları ile la denizden yapıldığını açıkladılar. Yetkililer, her Türkiye'den yurt dışına kaçırılan tarihi eserle-

rin piyasa değerinin yaklaşık 50 milyar lira dolayında olduğunu belirterek, önümüzdeki yıl alınacak tedbirleri belirlediler.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, 1988 yılında özellikle kıyı şeridinde tarihi eser kaçakçılığı yapıldı. Yatları ile gelen tarihi eser koleksiyon-

cularının, sportif dalış yapmak için kıyıdan açıklara demirlediklerini bildiren yetkililer, "Bu kişilerin amacı denizin dibindeki tarihi zenginliklerimizi çıkarıp götürmektir, sportif dalış bölgelerinin kısıtlanmaması, bu yoldan yapılan kaçakçılığı önlememizi engelliyor" dedi.

Kaçakçılık İstihbarat Daire Başkanlığı yetkilileri tarihi eser kaçakçılığının tespitlerin çok üzerinde olduğunu belirterek, bunu vatandaşların duyarsızlığına bağladılar. Bir yetkili, konu ile ilgili olarak "Milliyet" in sorularını yanıtlarken, "Vatandaş ta-
Devamı 10. Sayfada

Tarihimizi yatlar kaçırıyor

Baştarafı 3. sayfada

rihi eser kaçakçılığı konusunda eğitilmelidir. Bugün Türkiye'de olması gereken birçok tarihi eser yurt dışındaki müzelerde sergilenmektedir" dedi. Aynı yetkili, "Bu konuda tüm yetkililer alarına geçirilmelidir. Türkiye dışına çıkan bir tarihi eserin tekrar geri getirilmesi, nerede olduğu tespit edilse bile çok zor" diye konuştu.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık İstihbarat Daire Başkanlığı ile Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü yetkilileri arasında geçtiğimiz günlerde yapılan toplantıda, 1989 yılında tarihi eser kaçakçılığının önlenmesi yolunda alınacak tedbirler şöyle belirlendi:

- Vatandaşlar ve konu ile direkt ilgili personel bir an önce eğitilmeli,
- Bakanlar Kurulu sportif dalışlara ilişkin çok çabuk bir karar alarak bu tür yerlerin alanı daraltılmalı, bu kısıtlamaya Türk dahiciler de uymalı,
- Kaçak kazı yapanları ihbar edenlere verilecek para ödülü artırılmalı,
- Müzelere getirilen tarihi eserlere tatmin edici para verilmeli,
- Mücadele unsurları arasında koordineli çalışma sistemi yaratılmalı, konu ile ilgili bilgiler tek elde toplanmalıdır."

Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün bir yetkilisi ise tarihi eser kaçakçılığının özellikle İpsala ve Kapıkule gümrük kapıları ile yapıldığını söyledi. Aynı yetkili, deniz yolu ile yapılan tarihi eser kaçakçılığında ise yatların kullanıldığını söyledi.

Yetkililer, bu yoldan yapılan kaçakçılığın önlenmesi için denizde sahil güvenlik botlarının, gümrük kapılarında da polis ve diğer yetkililerin gerekli önlemleri alması gerektiğini söyledi.

İsminin açıklanmasını istemeyen aynı yetkili, tarihi eser kaçakçılığının önlenmesi için caydırıcı cezalara ihtiyaç bulunduğunu da belirterek, "Kaçakçılığı yapana verilecek ceza elindeki tarihi eserin maddi değerine göre hesaplanmalı ve para cezaları artırılmalıdır" dedi.

Aynı yetkili, kaçakçılık olaylarının yoğun görüldüğü bölgelerde kurtarma kazılarının bir an önce yapılması gerektiğini, yabancıların kazı yaptığı bölgelerdeki denetimin de artırılmasının önemine dikkat çekti.

1988'DE 50 MİLYAR LİRALIK KAÇAKÇILIK

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, 1988 turizm mevsimi içinde yaklaşık 50 milyar liralık tarihi eser kaçakçılığı yapıldı.

Bu olaylarla ilgili olarak birçok sanığın yakalanarak adli makamlara teslim edildiğini anlatan bir yetkili, bu sayıya tespit edilemeyen kaçakçılığın da eklenmesi ile rakamın daha da büyüyeceğini bildirdi.

KAÇIRILAN ESERLER GERİ DÖNÜYÖR

1984 yılında Antalya'da yapılan kazılarda ortaya çıkılarak ABD'ye kaçırılan tarihi sikkelerden 3'ünün daha Dışişleri Bakanlığı'nın girişimleriyle Türkiye'ye iade edildiği açıklandı.

Likya, Kuzey Yunanistan ve Ege Bölgesi'ne ait olan 2 bin altın ve gümüş sikkeden 10 tanesi geçtiğimiz Nisan'da Washington Büyükelçiliğimiz girişimleriyle Türkiye'ye getirilmişti. Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, ABD'de müzayede-ye çıkarılan 3 adet sikkeden satışının önlenmesi ve Türkiye'ye iade edilmesi yolunda yapılan girişimler olumlu sonuçlandı ve bu üç adet sikke Türkiye'ye iade edildi.